

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése.
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnák:
Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bőcében, Schalk H., Dukas M., Opperli A. «Altalanos Tudósítók» hirdetési osztálya Budapest.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Nyitott pénteken 20 fill.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« s a t. hivatalos közlönye

A trágya kezelése.

Termesztett növényeinkkel a talaj kész tápláló anyagait folytonosan csökkentjük s az okszerűen gazdálkodás a termőtalaj feltétlen kimerülését vonja maga után. Igaz ugyan, hogy a termőtalajban folytonosan alakulnak át különféle növényi tápláló anyagok, de korántsem olyan mértékben mint azt a termeléssel elvonjuk ilyen körülmények között az okszerű gazdálkodás egyik alapelve a termelésnek megfelelő trágyázás. Az általánosan használatban levő trágyaszerek közül legfontosabb az istálló trágya s azt hiszem, nem lesz érdektelen ennek kezeléséről pár szóval megemlékezni.

A különféle gazdasági állatok után nyert trágya, eltekintve a kezeléstől, magában véve sem egyenlő értékű. Rendkívüli befolyással van erre nézve az állat neme, kora és a használati cél. Így első helyen áll a szarvasmarna trágya különösen ha az hizó állatoktól származik. Az idősebb állatok trágyája jobb mint a fiatal állaté, mert ezek a felvett takarmányt nem képesek annyira kihasználni mint a fiatal s így a trágyában sok értékes anyag kerül vissza. Az igás állat trágyája kevesebb értékű mint a hizó állaté, a már fentebb említett ok miatt.

A gazdaságban a különféle állatok trágyája együvé kerül s értéke főképpen a kezeléstől függ.

A szilárd ürülék mellett az állati szervezetből nagy mennyiségű hig ürülék távo-

lodik el, a melynek trágyaértéke sokkal nagyobb, mint a szilárd ürüléké. Ennek megmentése a gazda legfontosabb teendője. Az almózással nemcsak az a célunk, hogy az állatoknak kényelmes fekvőhelyet biztosítsunk, hanem a hig ürülék megmentését akarjuk ezzel elérni. Így az olyan alom, a melyik nem bír kellő felszívó képességgel, a gazdára nézve rendkívül csekély értékkel bír. Ilyen az erdei lomb, a melynek felszívóképessége csaknem semmi. A kalászosok után nyert szalma első rangú alom különösen akkor, ha 10—15 cm. hosszúra szecskázva hintjük az állat alá. Ezek a rövid kis csövecskék teleszívják magukat hig ürülékkel s megmentik a legértékesebb trágya anyagukat. Tehát a trágya kezelése már az istállóban kezdődik s adott körülmények között a helyes kezeléssel már itt sokat tehetünk saját érdekében.

A trágyatelep berendezésénél mindig annak a célnak kell a szemünk előtt lebegni, hogy lehetőleg megóvjuk azokat az illanó anyagokat, a melyek a növényi életre fontosak s a kihordás idejére a trágyát olyan állapotba juttassuk, hogy az jótékony hatását vehemensen érvényesítse.

E cél szemelől tartásával, a major udvar emelkedett, de az istállóhoz közel fekvő részén az évi trágyatermelésnek megfelelő nagyságu helyet jelölünk ki, (minden kifejtett állatra 4 négyszögmetert számolunk) s oda egy 35—40 czm. mély gödröt ásunk, a melyből a kikerülő földet a telep szélén kupaczkokba rakjuk. A telepnek lejtőnek

kell lenni az egyik vége felé (elég 10 méterre 15—20 czm. esés). Ha ezzel készen vagyunk, a telep fenekét polyvával kevert s jól meglocsolt agyaggal kb. 15—20 czm vastagon behorítjuk s lebunkózzuk. Nyári időben az agyag száradni fog s a támadt repedéseket agyagból készült hig habarccsal elsimitjük. Így kevés költséggel a trágyatelep fenekét vízátthatlanná tesszük s a trágyalé ezen keresztül nem szívórog az altalajba. Most az oldalait kell agyaggal borítani olyanformán, hogy az oldalaktól 25 czm. erős deszkát állítunk fel s az oldalfal s a deszka közötti tért polyvával agyaggal megtömjük. Mikor köröskörül a föld színéig értünk, jó, ha a széleket kívül még egy méternyi szélességgel agyaggal leverjük. Így készen van a trágyatelepünk a melyikből a védő agyagburok miatt a trágyalé nem szívórogat el, hanem a lejtés irányában összegyűl. Ezen a végén a telepnek egy kútforma gödröt ásunk olyan mélyen, hogy 2 petróleumos hordót egymás végére állítva bele lehessen lenni (vagy esetleg kis gazdaságnál egyet). A gödr fenekét 30—35 czm. vastagon ismét agyaggal verjük ki s aztán az egyik hordó egyik fenekét kivéve, a gödrbe sülyesztjük. A gödrnek olyan nagynak kell lenni, hogy a fala és a hordó között tenyérnyi hézag legyen a melyet szintén nedves agyaggal tömünk ki. A másik hordó mindkét fenekét kiütve, erre ráállítjuk s az oldalakat szintén agyaggal töljük ki. Akár egy, akár két hordót használunk, a felső

TÁRCZA.

Vallomások.

Hideg világ van ott künn. Fu a szél.
Szemembe köny szökik, szívem remeg.
Maradjunk itthon, lásd oly zord a tél
S irigyes és durvák az emberek!

A tarka élet nem való nekünk:
Nem jobb-e suttagóssom hallanod?
Előttünk játszik édes gyermekünk
S nyakamba kulcsolódik két karod.

Feledjük a hiu komédiát,
Mely földi létünk piacán folyik.
A félhomályban hadd öllek át,
Elálmodozva késő alkonyig.

Lámpát ne gyujts szobánk sötét legyen!
Én látlak így is, lelkem napja te!
Szemem a mindenségben láthat-e?

Hunyt szemmel érzem a varázssodat;
Szeretnék így meghalni, boldogan,

A míg fölöttünk ez a pillanat
Nyom nélkül, mint egy álom elsuhan.

Az éjben.

Mind, amit érez a szived
Haljon meg benne bilincsen,
Mint dallam a tört hegedűben,
Amelynek hurja nincsen.
Ha fájdalom ér, ha öröm,
Maradj egyedvű, néma;
Más sohse hallja szavad,
Csak az éjszaka néha.

S könyvet ha szived teli van már,
Méla kesergő!
Menj ki az éjbe: megért a homály,
Vigasztal az erdő.
Borulj le a hü anyaföldre
S bánatod enyhül,
Harmatos áldás pereg le rád
Lágyan a menybűl.

Rudnyánszky Gyula.

Egy drámairó keservei.

Romantikus hajlamainnak tudható be, hogy a Nefelets utczában béreltem szobát. Itt feltalálni véltem ama csendet és nyugalmat, ami után sóvárogtam.

Tévedtem. Már a harmadik este azzal a tudattal hunytam le szemeimet, hogy ha tovább is itt maradok, úgy lassan, de biztosan megsükeülök. Sem magamat, sem a csendet nem találtam fel új otthonomban.

A házigazdám mindennap az etázsér csecebecsét és a gormbaságok tömkelegét hajtotta neje fejéhez. A háziasszonynak is helyen való volt a keze és a nyelve, amiből a legkedélyesebb házi élet fejlődött ki.

Egy borongós, zimankós őszi este nyolczad-fél estzendeje készülő drámámon dolgoztam nagyserényen, mikor ismét pokoli lármá, ordítás, sírás és jajgatás hallatszik a szomszéd szobából. A toll kezeimből kihullott, a tintatartót (nyilván revolvernek gondolván) megragadtam és rohantam eszeveszettezen a zaj felé.

Berontok házigazdám lakó-osztályába, épületes dolgokat láttam ott. A háziur hitétársának kontyát tépdeste, ránczigálta s ordított, mint egy sakál. Az asszony körmeivel esett neki urának a

Ferencz József keserűvíz az egyedüli elismert kelle-
mes ízű t e r m e s z e t e s
hashajtószér.

szélének a telep legmélyebb pontja alá kell esni legalább 10 czm.-rel. Így elkészítettük a trágyalé kutat, a melybe a telepből egy csatornán vezetjük az összegyűlt trágyalévet. Ha aztán a trágyalé kutba sok trágyalé gyűlt össze, időnként egy rudra kötött vedrel kimerjük s a telepen egyenletesen szétlocsoljuk.

Az így készült telepen a kihordott trágyát mindig egyenletesen j kell eltergetni s jól letaposatni, mert mentül erősebben van összetaposva, annál egyenletesebben érik a trágya. Igen jó, ha kívül a telep szélétől kb. 3 méternyire nagy lombú fákat ültetünk, a melyek később beárnyékolják a telepet s így nem szárad könnyen ki. Igen jó, ha a gazdának módjában van akkor a mikor a kutból a trágyalévet kilocsolta a telepet földdel tenyérnyi vastagon beborítani. Így nehezebben szárad ki.

A mint látható, kis költséggel megkészezzük a trágya értékét s már az első év termése bőven meghozza nemcsak a kamatokat, hanem a tőkét is.

Még egynehány dolog van, a mit nem szabad figyelmen kívül hagynunk, a mire különösen felhívom a gazdaközönség figyelmét. Az árnyékszékéből kikerülő anyagot, mint a legkitünőbb trágyát nem szabad veszni hagyni, hanem a telepre kell hordani, a hol az trágyával betakarandó (természetesen egyenletesen elterve). Ez sokszorosan emeli a trágya értékét.

Nem szabad megengedni, hogy a telepre követ, cserép- és üvegdarabokat hordjanak mert ezek a szántóföldre kerülve eselleg érzékeny kárt okozhatnak a gazdának ha valamelyik átlatnak a lábát felsértik.

A kapargáló baromfi után rendbe kell szedni a telepet s a lekapart részeket összegyűjtve felrakni.

Az így kezelt trágya 3 hónap alatt teljesen érett s a földre hordható a hol minden gazdának arra kell törekedni, hogy a kihordás után rögtön teresse el s ha lehet szántsza alá. A föld felületén szelttergetett trágya különösen ősszel, szeles, meleg időben igen sokat veszít értékéből.

Sokat lehetne még e tárgyánál beszélni, de lapunk szűk kerete nem engedi azt meg, így a fentieket gazdatársaim figyelmébe ajánlom, egy más alkalommal még meg fogok erről emlékezni

Barna Balázs.

Felhívás és kérelem.

A helybeli iparossegédek jólfelfogott érdekében, azoknak úgy erkölcsi, mint továbbképzése szempontjából »Iparosifjak Egyesülete« címűt egylet alakult városunkban, melynek alapszabályai megerősítés végett a magyar kormányhoz már föltérjesztettek.

Czélja egyrészt a korcsmalátogatás korlátozása, másrészt az önképzés és főleg a magyar nyelvben való begyakorlás, az iparossegédek között a nemzeti szellem ápolása.

Ezt a czélt azonban csakis támogatás mellett érheti el e szerény föltételekkel bíró ifjú egyesület és pedig csak akkor, ha Csáktornya város nemesező hazafias társadalma nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is támogatja; ha pártolás címén tagul sorakozik az ifjuság köze.

A nagyon is szerény körülmények között lévő iparossegédek önmaguktól nem gondoskodhatnak arról a földözetről, mibe az egylet föntartása — a legénytelenebb keretű szervezés mellett is — belekerül. Hogy működhessek, a t. polgárok jóakarata is meghívántatik hozzá.

Bizalommal és teljes tisztelettel intézem tehát az egyesület részéről ezt a fölhívást a t. közönséghez azzal az alázatos kérréssel, hogy a pártolótagokat gyűjti két fiatalembert jóakarattal fogadni kegyeskedjék s az egyesületbe tagul beállni méltóztassék.

Csekély az a két korona, melylyel a kotelezettség jár; de gyümölcstermő a befektetése, ha tömegesen pártoljuk a nemes ügyet s ha föltételeket nyújtunk ezzel az egyesületnek a megélhetéshez!

Csáktornya, 1902 decz. 10-én

Zrinyi Karoly
elnök.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Kinevezés.** A pécsi m. kir. posta-és távirat igazgatóság a hodosáni üresedésben volt postamesteri állásra Tkalesics Janka murakirályi kiadónót nevezte ki.

— **Hivatal vizsgálat.** Soos Pongrácz nagykanizsai kerületi anyakönyvi felügyelő folyó hó 10-én este Csáktornyára érkezett, hol másnap a városi anyakönyvi hivatalban

magá előtt. Egész héten kell szorgalmasan próbát tartanunk, hogy sikerre vezessük a drámai széznégyenben gazdag, megkapó, izgalmas részekben dús, egvetró talentunorú tanuskodó darabot a »Szerelem tébolyultjai«-t.

— Hah — röpent ki ajkamból s a földre roskadtam.

— Mi baja? kérdé ijedten a család feje.

— Már semmi, már jól érzem magam: Oh, engedje meg, hogy megszorítsam a kezét, a családja kezét, az egész asztaltársaság kezét, kik e darabban szerepelnek. Végtelen boldog vagyok. E drámát — én tartom.

Ez éjjel szerzői sikereikről álmódóván, nem aludtam. Az elsőők között láttam magam tündökölni.

Másnap ugyanaz a látma rázott föl merengésből. Oly hátártalanul jól esett e zaj, oly szívesen hallgattam. Majd beröpültem, hogy darabom próbáit végig élvezzem. Éppen akkor törtülte képen házigazdám a feleségét. — Ahán! — gondoltam magamban — messze tartanak már, a negyedik felvonás harmadik jeleneténél vannak, elég jól, esattanósan adják elő.

A próbák tovább folytak minden áldott este s a látma oly jól esett szívennek, hisz egyik legsikerültebb darabomról volt szó, melylyel vagy tüsszer pályáztam ugyan és mindannyiszor vissza-

Kolbenschlag Béla főszoigabíró jelentésében részletes vizsgálatot tartott. A tapasztalt rend fölött elismerését nyilvánította. Csáktornyáról 12-én Drávaszászvárra és Drávaszászvárra utazott hasonló célból.

— **Ovodai gyűlések.** A helybeli Kisdodó-Egyesület a mai napon délután 2 órakor választmányi, 2 és fél órakor pedig rendes évi közgyűlést tart a kisdododova egyik tantermében a következő tárgysorozattal: 1. Az ülés megnyitása. 2. Jelentés tolnai Festetics Jenő gróf ur ő méltósága 100 kor. adományáról. 3. Titkári jelentés az egyesület 3 évi működéséről. 4. Miniszteri leirat az ovodai szünidő tárgyában. 5. A számvizsgáló-bizottság jelentése. 6. Az 1902—903. tanévi költségvetés megállapítása. 7. Az új ciklusra vonatkozó lakoggyűjtése. Az elnökség tisztelettel kéri az egyesület választmányát és rendes tagjait, hogy a mai napon tartandó üléseken minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A Nőegylet mulatsága.** A jövő farsangi vigalmakat városunkban a Ker. jót. Nőegylet nyitja meg. Ugyanis jövő év január hó 10-én jótékonyczélu zártkörű Calicot-Táncszertélyt rendez a helybeli »Zrinyi« szálloda nagytermében, melyre a meghívók már kibocsátattak Lázás tevékenységgel folyó az előkészületek, mert ez a humánus egylet mindenkor arra törekedett, hogy nagyot és szépet létsítsen Ennek a nagy és fárászó munkának édes gyümölcseit a város szegényei, elhagyatottai fogják élvezni, mert a nőegylet ezen fényesnek ígérkező mulatságával csak hitvátsának, emberbaráti köteletségének óhaját megtelelni. A vigalom-rendező-bizottság e helyen értesíti ugy a helybeli mint a vidéki t. közönséget, hogy a kik a meghívóra számol tartanak és még eddig tévedésből nem kaptak, sziveskedjenek a rendezőbizottság elnökéhez, Pethő Jenőné urnőhöz fordulni.

— **A közigazgatási bizottság** örömteljes megnyugvással vette a vallás és közoktatásügyi miniszternek a miksavári és kotori iskolánál illetve kisdododvánál alkalmazott szerzetesnők ügyében, a közigazgatási bizottság és kir. tanfelügyelő jelentései alapján tett azon intézkedését, hogy nevezetteknek oklevélük nostrificálására s a magyar nyelv megtanulására, szoros kivételképen a jelen tanév végeig terjedő határidőt engedélyezett. Egyben pedig a jövőre nézve intézkedett, hogy olyan tanítónők, kiknek nincs Magyar-

legényesebb eredménnyel. A kisasszony a pamlaon visított különféle hangmekében.

Bélelésem nem is zavarta őket. Talán nem vettek észre. Én meg ott állottam a dűhtől, haragtól reszketve, szólásra készen.

Végre megszoktam a komédiát s hatalmas hangon szónokolni kezdtem:

— Uram! Asszonyom! Kisasszonyom! Tisztelt család! A csendet megszóktam, a kármát nem. Mivel az előttem lejátsszó jelenetekből azt következtetem, hogy ezek nem az utolsóók itt maradnom lehetetlen. Ezennel felmondok. Ajánlom magamat.

Már távozni készültem, de a házigazdám megfogta kabátomat és gyengéden visszarántott. Őriási csend volt a szobában. A házur felém fordult, háromszor köhécselt, majd megszólalt:

— Megbocsát, kedves Tornyai ur, de önnek nincs igaz. Amiket nálunk látni és hallani volt szerencsésje (?), az kivételes eset. Ugyanis vasárnap a »Kedélyes családapák asztaltársasága«, melynek szerény tagja vagyok, egy mulatságot rendez, szini előadással, tombolával, szépségszerénytel és tánczzal egybekötve. Személyjegye árai 2 kor. családjegye 5 kor., katonák és ... pardon ez nem tartozik ide. No tehát, e mulatságon szívre kerül egy öt felvonásos dráma, elő-és utójátékkal, melynek egyes jeleneteit látható

utasították, de ez nem a dráma rosszaságának, mint az Akademiánál és színházaknál uralkodó klikk-rendszernek tulajdonítható.

Igy pergett le hasszas és buzgó próbák után egy felezendő, a darabom színrekerülése nélkül. Fogadtásaimra az volt a válasz, hogy a szereplők nem tudják kifogástalanul a szerepeiket s addig nem léphetnek a nyilvánosság elé, nehogy kudarcot valljanak. Belenyugodtam.

Egy esztendő után is még lelkiismeretesen tanulták, próbálták a szerepeket. Megszoktam. Rájöttem, hogy rútul beszaptak!

Megtudták drámám címét és ezt felhasználák. Sohasesem volt szándékuk e darabot előadni. Koholt dolog volt az egész s azzal az ürügygyel, hogy drámát fognak színre hozni, elpálástolták, leleplezték a házigazdámknál divó rendes kedélyeskedéseket.

Erősen eltökéltem ezek után, hogy jövőben megrandó drámámban mind-n határos házi perpatvart, kezdve a leggyengébb arczullagintéstől egészen a jámbor vasalódeszka bravuros szaltomortáléjag konokul mellőzők.

Négyusz.

országban szerzett elemi népkiskolai oklevélük, magyarul lökéletesen nem tudnak s nem magyar honosok, alkalmazást ne nyerjenek.

— **Zalavármegye** kir. tanfelügyelője a megye valamennyi állami elemi iskoláinak, áll. segélyezett községi elemi iskoláinak igazgató tanítóhoz és tanítóhoz a következő felhívást bocsátotta: Miután a zalavármegyei általános tanítói testület, a nagyméltóságú vallás és közoktatási miniszter urnak az ifjúsági egyesületekre vonatkozó, a »Néptanítók Lapja« 1902. évi 14. számának 12—13 oldalán található 21015. sz. körrendeletét, nemkülönben az ahhoz csatolt alapszabályokat járásköreinek gyűléseiben dícséretes buzgalommal és érdeklődéssel megtárgyalta: itt az idő, hogy ezen nemzeti és társadalmi szempontból egyiránt fontos és szent ügyben, Zalavármegye tanítószaga zászlóbtovna hozzázásson ifjúságonk érzésének, hajlamainak, erkölcsökének, általában egész szivvillágának nemes irányításához s szeretetteljes védelméhez. Miniszter ur idézett körrendelet az alapszabályok tervezete és a megyei tanítószágnak ezen ügyben folytatott eszmecseréje teljesen kimerítvén az ifjúsági egyesületek megszagos czélját, okos és tervszerű megalkotásának körülményeit, most már azon kérréssel járulok Czímhez, hogy ezen felhívásom vétele után a vezetése alatt álló tanítást, saját városa illetve községe erre hivatott társadalmi tényezőinek lelkes bevonásával az ifjúsági egyesületek szervezésének áldásos munkáját megindítsa s a helyi viszonyoknak legmegfelelőbb alapszabálytervezetet a nagyméltóságú Miniszter ur jóváhagyása céljából három egyenlő példányban ez évi december hó végéig jelentése kíséretében hozzám beterjessze. Zalavármegye közigazgatási bizottsága felhívja az összes járáskör főszolgabíráit és a rendezettanácsú városok polgármestereit, hogy a megyei tanítószágot ezen korszak intézmény szervezésében és fejlesztésében hazafias lelkesedéssel támogassák s ugyanerre az összes előjárásokat is buzdítsák. Éltet a remény, hogy Zalavármegye tanítószaga e téren is kivézi a nemzeti munkából méltó részét, mely őt számánál, hivatástereténél és szellemi súlyánál fogva — egyképen megilleti. Zalaegerszeg, 1902-ik évi november hó 15-én. Dr. Ruzsicska Kálmán sk., kir. tanácsos, tanfelügyelő.

— **Halálozás.** Sostarics Péter perlaki kereskedő felesége folyó hó 4-én reggel 4 órakor 38 éves korában hosszas szenvedés után Perlakon elhunyt s a temetés 5-én volt. Az elhunytban Zrinyi Viktor csáktornyai kereskedő közeli rokonát gyászolja. Béke poraira.

— **Esküvő.** Plichta Lajos letenyei körjegyző m. hó 29-én tartotta esküvőjét özv. Horváth Antalné letenyei póstamester nő kedves leányával Anna kisasszonnyal.

— **Vedekezés a gyermekbetegségek ellen** csak akkor tökéletes, ha a gyermekek ellentálló képessége gyarapodik. Ez legjobban akkor érhető el, ha hidegebb évszak alatt csukamájolajat fogyasztanak, mely célra legajánlatosabb a Zoltán-féle, mert kellemetlen íze, szaga nincs és tapereje igen nagy és könnyen emészthető, üvege 2 korona a gyógyszerárakban.

— **Bucsuzás.** Miután Perlakról Csáktornyára történt váratlan áthelyezése alkalmával az összes ismerőseimél és jó barátaimtól személyesen bucsul venni sem időm, sem alkalmam nem volt, el nem mulaszthatom tehát, hogy ezután az összes ismerőseim és jóbarátainak egy Isten hozzádót ne mondjak. Békefi csendőrs-vezető.

— **Lapunk mai számához** mellékeljük az »Egyértés« kisalaku mutatószámát, amire ezután is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Ménvizsgálat.** A folyó hó 7-én megtartott mén vizsgálatra elővezetett 17 gorda 18 mént, és tenyész igazolványt kapott 8 gorda, 9 ménre. Még pedig igazolványt kaptak 1—1 ménre Kutnyák Mihály IV. hegykerületi, Kozják Mátyas örségi, No-

vák Ferencz zalaujvári, Novák Balázs IV. hegykerületi, Zsganez András felsőkirályfalvai, Kirics Balázs cseresznyési, Kovácsics János drávavásárhelyi és két ménre Gombics Imre muraszilvágyi lakosok.

— **A Horgony Pain-Expeller** (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, lejtájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő, sőt járványoknál, minő: a kolera és hányó-hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel használtott az influenza ellen is és 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árbán a legtöbb gyógyszerárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: »Richter-féle Horgony-Pain-Expeller« vagy »Richter-féle Horgony-Liniment«-et tessek kérni és a »Horgony« védjegyre figyelni kell.

— **Hol nincs börtön?** Hát ilyen hely is van? Van bizony, meg pedig egy tekintélyes sziget, Izland szigete. Itt nincs börtön, mert nincs oly bűnös, a kit bezárni kellene. Ezer esztendő alatt csak két lopás történt a becsületes szigeten. A két tolvaj közül is csak az egyik volt benschülőlt. Kegyetlenül bánt vele a sors, felesége beteg volt, gyermekei éheztek és ő — juhót lopott, hogy éhen ne vesszenek. A tette kiderült és büntetése — a szegénye volt. A másik tolvaj, a beköltözött, szintén juhót lopott, de nem egyet, hanem tizenhetet és nem is inség hajtotta a bünbe. Ezt arra itélték, hogy a lopott jószág árát fizesse meg, házat, földjét adja el és pusztuljon a szigetről, ha az élete kedves. El is költözött onnan Brossag azonban természetesen van izland szigeten, de csak polgári. Elsőfoku bíróság a kerületi bíróság, másodikfoku a hármás tanács, a legfelsőbb bíróság a kopenhági törvényszék, mert Izland Dániához tartozik. Még egy hely van, a hol nincs börtön. Ez a Lipóri szigetesoparban fekvő Panaris — sziget. Ezen a szigeten a koldust sem ismerik.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** Motisán Gábor madarászi lakos cséplőgép fűtő szeptember havában szerencsétlenül járt, a mennyiben a cséplőgép bal karját elszakította s ennek következtében 3 nap mulva meghalt, feleségét és kiskoru gyermekeit nagy nyomorban hagyta. A nyomor azonban hamar meg lett szüntetve, miután Motisán Gábort, mint cselédet a gazdája biztosította a munkáspénztárnál s azonkívül mint gépfűtő is biztosítva volt: eme kétszeres biztosítás alapján özvegye a munkáspénztártól 800 korona haláleseti segélyt kapott, a melyet az igazgatósági titkár t. hó 7-én személyesen kézbesített a szegény özvegy asszonynak. Begyés Mihály nyirbélteki lakos gazdasági cselédet pedig egy legurult fagerenda nyomta agyon s ennek a szerencsétlen cselédnek az özvegye is megkapta a pénztártól a 400 korona haláleseti segélyt. A munkáspénztárnak tehát bo alkalma van nemes hivatását gyakorolni.

— **A gyümölcsfajok megválasztása a talajviszonyokra való tekintettel.** A gyümölcsfajok megválasztása sokkal nehezebb feladat, semhogy egy, a gyümölcsstermelés terén kellő jártassággal nem bíró egyén e tekintetben könnyen eligazodni képes legyen. Kiválsztani a sok faj közül azt, a mely legjobban megfelelne a helyi talajviszonyoknak, nagyon sok tapasztalatot, időt és fá-

radtságot igényel, miért is összefoglaljuk az alábbiakban az idevonatkozó tanácsokat a főbb gyümölcsökre nézve. Az almafélék közül az alma középkötöttségű, mérsékeltlen meleg talajt kíván; ellenkező esetben, ha a föld száraz, ugy a fa, mint a gyümölcs elférgesedik, ha pedig túl nedves, akkor különösen a finomabb fajták különböző betegségeket kapnak. A körte a friss máladűk kövecses, mely rétegu talajt kedveli s különösen megkivánja, hogy az ásványi anyagokban gazdag legyen, épp ezért a körteféléknel a műtrágya alkalmazás nagyon kifizeti magát. A csonthéjasok közül a meggy inkább a könnyebb talajokat kedveli s főként humuszos anyagokkal bővelkedő gyeplődben diszlik. A cseresznye homokos területen, száraz természetű déli lejtésen. sovány, köves emelkedésen is otthon találja magát, sőt rajta nem ritkán jobban tenyészik és termékenyebb, mint kővér talajon, vagy kedvezőbbnek látszó helyen. A nyári vagy kajszinbarackfa, az őszibarack, továbbá a mandula: laza, homokos, vagy méginkább meszes, mérsékeltlen száraz, meleg természetű talajt kívánnak; az istállótrágyával bőven trágyázott, avagy a természetűt fogva szerves anyagokban gazdag földeken nagyon könnyen elműzsgadosnak, vagy felkopaszodva rövid idő alatt elvélnülnek. A kopáncsosak közül: a diófa és gesztenyefa, ha a talaj, nedvességénél fogva, nem túlságosan száraz s ha benne némi szerves maradványok is vannak, csaknem minden talajon jól találja magát, de különösen a mézgas talajon. A mogoró nem ugyan kötött, de mégis inkább a nedves, mint a száraz talajokon diszlik. A bogor-félék, u. m. szőlő, pószméte, ribizke, csaknem minden talajon diszlenek, de új máladűk vulkánikus eredetű helyeken, ahol káli. foszfor bőven van jelen, sokkal inkább diszlenek, mint vizenyős, nedves helyeken.

— **A munkáspénztár halottai** Erdekcs példával illusztrálhatjuk az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségpénztár áldásos működését. Mikor a segélypénztárról szóló törvény életbelépett, Radó Dénes vasmegei birtokosnak egyik cselédjét, Herbath Elekét már az első hónapban baleset érte, a szecskaavógépe összeroncította a jobb kezét. A szerencsétlen cseléd, a kinek felesége és kiskoru gyermeke is volt, munkaképtelenné vált. A segélypénztár a mellett, hogy az összes gyógyítási költségeket kifizette, havonként megküldte neki a rokkantsági segélyt. Herbath Elek 14 hónapon át huzta ezt a segélyt a pénztártól, míg folyó évi július hó 27-én folytonos synylődés után elhunyt. A pénztár igazgatósága beigazoltnak vette, hogy a haláleset több mint egy év előtti baleset következménye volt és az özvegynek 400 kor. haláleseti segélyt utalt ki, a közelebbi napokban megkapták még a 400 koronás haláleseti segélyt: Rákosi András gyűrei lakos, a ki véletlen baleset folytán a vízbe fulladt, Manduch Imre nezsettei lakos, a ki megrakolt kocsirol leesett és agyarázkódás következtében elhunyt, továbbá Kamarási Mihály balsai lakos, a kit Szabó János szóváltás közben agyonlőtt. Mint ezebből látható, a segélypénztárnak bo alkalma van tagainak segélyezésére és látható az is, hogy a gazdasági munkások körében sokkal sürűbben fordul elő a baleset, mintsem azt gondolná az ember.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.
Kiadó és lapkiadó:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, **Margitai Jozefa** urednika u Čakovcu.

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovačke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i t. d.

Povanje vrbovoga šibja.

Za prirašćeni sad, jedno nije najzadnje pitanje za pakovanje prikladnu posudu se takaj obkrcbeti. Danas vre, kak nam je dobro poznato, mnogo takovih krajevah imade vu orsagu, vu kojih sadovnoga drevja povanje na tuliko se podignulo, da onih krajevah stanovnici iz pripovanoga sada, za ovo vrme vodiju najosebujnešu trgovinu. Ako jošće k tomu dodamo vinogradov napredovanje povekšanost i na novo za sadjenost segurno moremo reći, da Magjarski orsag iz pripovanoga sada i grozdja lepu šumu penez dobavlja iz stranskih orsagov.

Nego ovo vu sebi nebi samo bilo zadosta rečeno, da obodvoje fele sada iz orsaga vu tuđe zemlje voziju, nego mi moramo se pobrinuti za takove posude takaj, koje za taj posel prikladne budu.

Za pošiljanje sada, za najprikladneša dugovanja spoznali jesu iz vrbovoga šibja izpletene košare ili korpe zvane. Poljeg mnogih ljudih spoznanju veliju, da vu magjarskim orsagu ima jako mnogo takovih okolicah, gde bi za košare prikladno vrbovo šibje vu obilnosti rasti moglo, nego nato smo ipak do sada još ni došli, da bi takova mesta na hasen bili mogli obrnuti, nego smo pretrucani bili iz stranskih orsagov sebi se nje priskrbeti.

Dvoji kvar je ovo, domovini našoj na gospodarstva gledać; prvi, da naši penezi odideju vu stransku zemlju, koje za korpe

plaćamo; drugi pako, koj one kvarne čini, koji sada povaju, ar svoje pripovanje zbog pomenkanosti korpah pretrucani jesu svoje blago za fal cenu trgovom ta dati. Orsačka vlada se sad jako pobrinula na to, da vre već od nekuliko lét spoznava se pervaša pomenkanost. Puk već sada od vekte strani vu nekoj letnoj dobi bavi se s pletenjem korpah, tim daklje načinom hasna čimju sebi siromaški gospodari, koji za pakovanje svojega sada potrebne korpe sami si znaju prirediti.

Od trgovine i od poljodelstva ministri jedan s drugim skupa, jako se trsiju o tom, da pletenje korpah čim na veki stепен podignuti mogući budu. Tam, gde minister od trgovine za pletenje korpah škole podigne, tam od poljodelstva minister, od vrbovoga šibje povanje odredi, zato, da oni, koji se tam vučiju, ni samo za ovo vreme, nego i kasnije takaj za korpe potrebno šibje imati budu pri rukah.

Nego nastavljenog ovog pitanja je ovo samo jedna stran. Poljodelstva minister zvan toga svim onim obicam, koja za vrbova šibja povanje prikladan funduš odlučuju, nje vu penezi takaj podupira, da paće potrebno vrbovo šibje takaj njim badava prikaze.

Po takovim načinom već do sada ima 41-ne takove občine, koje jeden falat zemlje bile jesu za taj cilj odlučile i razdelili im je za posadići do 15 milijunah plemenitoga vrbovoga šibja.

Ako još k tomu dodamo ovo takaj, da

od poljodelstva minister svako leto vu zimskoj dobi odredil je za pletenje košarah škole takaj, onda moramo za istino veliku hvalu izreći vladi za podeljeno dobročinstvo.

Jedna takova škola je vu Čakovcu takaj odredjena.

Nego potrebno bi bilo, da vu onim poslu vladu, gospodarstveno društvo takaj podupira. Ovdj razumévajmo takove občine, koje najmre poljeg vodah ležiju, i koja za vrbovo povanje prikladna mesta imaju. Takove občine za podeliti komad zemlje od vlade nebi smeli po pravem putu nikaj zahlašćivati, kajti za podelijkom od zemlje sve terhe, koji njega terši vlada, podnašati ima.

Ovo se čini se jedino za to, da oni, koji povaju sada, nemoraju svoje peneze za potrebne korpe vu stranske orsage pošiljati, nego imaju lepu priliku vu svojoj domovini od siromaških gospodarov takove kupiti si, koji njim za gotove peneze prodati svigdar pripravni budu.

— M. F. —

Kaj je novoga?

Tolvaj vu cirkvi

Na pakšensku cirkvu osobito skrb imaju tolvajski razbojniki. Vre vu ovim letu aprilha mesecu porobili su već jedankrat ovu cirkvu. Od onda su već nadomestili vučijem kvar. I sad na novo donáša glas telegram, da pakšensku katoličansku cirkvu

Z A B A V A

Korenito sredstvo.

Em sam ih dosta videl i opazival — po varoših i vani na ladanju, te ledičene stare dečke, pak sam si iz tog opazivanja stvoril sledeću pripoviest, koja makar da nije istinita, ali ipak bi se dogoditi mogla — i sve frajlice mi u tom budu pravo dale.

Leopold Tóth bil je porezni oberkontrolör, to je služba, koja liepim titulušem zajedno i poštnu existenciju skapća, posto je plaća takova, da je moći i sa obitelju dosta bezbrižno živeti. Gospodin Tóth bil je nuz to liepi, zdravi četrdeset godišnjak, koj je međjutim puno mladji izgledal, najmre kad se je u »galu« hitil. On je onda mnoge frajlice oči na še potegnul, a još više mnogih materah, koje su imale za zamuz prikladne kčere.

Ali sve je bilo badava! Badava pozivanje na obede, na večerje i na zabave, — badava po mnogoj materi opisivanje liepog i udobnog oženjenog stališa. Oberkontrolör Tóth je protiv tomu svemu bil tak tvrd, kak pečitla od koje se spružene strelce samo

onak odbijaju. Međjutim chemija, ova, sve raztvarajuća znanost, danas more sve stvari raztopiti, dapače i one, koje bi čovjek za neraztopive držal, pak je tak zahvatila i Tóthova načela, kak hrdja željezo i pričela je raztvarati, a za čudo ta smesa, u kojoj su se Tóthova načela pričela raztvarati bila je očet, ulje i voda iz syphona.

Čovjek bi međjutim syphonu, hasnovitomu octu i voljkomu ulju u nebu kričeu krivicu činil, kad bi je hotel potvarati, da imadu u sebi klicu za ženitvu. Ove stvari u sebi nemaju posebne klice za ženitvu, već su pri Tóthu od stenge do stenge tak daleko gore stupale, dok su sve njegove nazore chemički raztavile i na najgornjoj stengi pleskajuć u ruke »bravo!« zakričale, kakti tobože: dobro se je dokončalo! A svemu je bil jedini razlog taj, što je gospodin Tóth osobito rado krumprovu šalatu jel.

To je ipak posve nedužan i čudnovati povod! Da čujemo! —

Ošterija »k kruni« je najznamenitija ošterija u varasu X, te onda niti nije bilo čuđo, da se je domaća inteligenta u toj gostilni svake večeri kod svoga stola sastajala tu se kriepila i do kasno u noć zabav-

ljala. U dvieh stvarih bilo je izbilja videti, da je ta gostilna nobl: tu su se najmre davale najmanje porcije a delali najveći račun. te tako su ova dva kontrasta uzbudjivala u srdcu gospodina Tótha permanentnu mržnju, jer njegov zdravi apetit nije u nikakovem razmerju stal sa porcijami a još manje sa cijenom.

Kazalo na uri već je kazalo osmu uru na večer i kak navadno, prvi je došel gospodin Tóth.

»Kaj imate danas za jesti?« — mrmla, dok mu kelner službeno uljudno jestvenik nosi, a za tim svojim servietom izpod pazduhe još niti neuporabljeni stolnjak ipraš: »Liepi hubreznjak je tu, gospodin oberkontrolör, liepi svinski carbonadi«

»I jedna teleća kuhana glava, to vidim. — Donesite mi bubreznjaka, ali s bubregom. drugac vam vašega izrgnem, pak onda, krumperovu šalatu k tomu, ali gledajte, da nebudem preko tri fertala ure na to sve čekal.«

»Prosim liepo, taj moment prosim,« — uvieral je kelner Fran gospodina te je kak strelca odletel u kuhinju, gde je, samo da ga bude Tóth u sobu čul, na ves glas za-

opet porobili jesu. Ovu noć odnesli su ke-
tije i sreberne svećnjake. Sveto ulje i druge
posvećene stvari su van izhitili, zadržaja
pako sobom jesu uzeli. Toljaji s krivimi
ključki došli jesu vu crkvu. Prvešega kvara
nadomestili jesu pobožni ljudi skupa nabrani-
mi penzi. S ovim načinjenim toljajstvom
isto onoga, po imenu Katay človeka kriviju,
koj je aprila meseca bil porobil, i ove dane
iz Szegzardskoga rešta je skočil.

Odhićeni herbi.

Linjevics Leo petervaradinski imučen
trgovec, koj je sad ove dane vumerl, osem
million rubelov ostavil za sobom, nego iz
ovoga prekorodno velikoga imetka zakonski
njegovi potomci niti krajcara dobili nebudu.
Jeden njegov sin pred nekulikimi letmi je
strelil na otca svojega, kajti mu nije hotel
peneze dati. Radi toga se na tuliko bil raz-
ljutil Linjevics Leo, da je svih svojih devet-
najst sinov zatajil i od onoga vremena niti
se nigdar ni bil spominal nžjimi. Svoje-
ga neizmernoga imetka jednu stran na katoli-
čanske kloštre, drugu pako čisto na nepoz-
nane ljudi je izručil. Petervarski dva naj-
glasoviteši fiskali vu imenu dece pravdu po-
dignuti jesu proti ovomu nemilosrdnomu
testamentu.

Osobni glas.

Csertan Karoly Zalavarmedjije vicešpan
ovog meseca 2-og dana je vu Čakovec bil
došel, 3-ga pako dana je vu kasarni radi
jednog na novo podignjenoga stanja medju
skupa pozvanemu zastupniki prezidiral. 4-ga
dnevez pako vu jutro je nazad odputoval
vu Zalaegerszeg.

Školsko pohadjanje.

Dr. Ružička Kalman kr. tonačnik i
školski nadziratel, je ove dane pohodil rak-
kanižku, muraszerdahelsku, muraszente-
rezstnu, Molnari i prilocku državnu školu,
nadaje dravkovsku občinsku školu i državno
dadelišće, kak takaj i murašiklošku rimoka-
toličansku školu. Vu 5-im danu je pohodil
još dravovašarhelsku i nagyfalusišansku državnu
školu, decembra 6-ga po pohodu
još nekotih školah odputoval je nazad vu
Zalaegerszeg.

Gospodarstvena škola.

Od poljodjelstva ministeriuma za zimsku
dodu odredjena pučka gospodarstvena škola

minućeš meseca 24 dana vu Čakovcu se
je započela. Vu ovu školu je dvadeset vu-
čenikov prijeto za celu obskrbnost razumeva
se stan i košta zabadava. Prijeti pako jesu
iz Dolnje Lendave 2, iz Čakovca 2, iz Dra-
vavašarhelya 4, iz Ferencfalve 1, iz Gornjih
Pustakovec 3 iz Murašikloša 1, iz Tothfalu
1 iz Zrinjifalu 3, iz Svetogmartina 2. Ovo
predavanje bude šest tjednov trajalo i okolo
sredine januara bude se dokončalo.

Za dojdučće leto regruti.

Vu Čakovečćem kotaru za dojdučće
1903-je leto gledćć za stelingu potreben pop-
pis je već zgotovljen. Poljeg toga vu čako-
večćem kotaru za I-ivi klas bude se na ze-
bralo do 446, vu II-ivim klasu 369, i vu III-iv
klasu 177, i tak iz svih triuh klasov ukupno
bude assentirano 992 novakov.

Žena, koja se nvočila žvett.

Kolozsvári Márton mesterskoga človeka
žena rodjena Kónyai Irma ove dane se spo-
rekla iz svojim mužom i radi toga je žvep-
leno vodu popila. Sad nju vu Rókus špita-
lu vraćuju.

Adam i Eva.

Bretoni ovo je jeden narod, tako piše
jeden novinar. — Već od davna posvedočili
jesu ovo pitanje: da Adam i Eva bili se jesu
vu breton jeziku spominali med sobom.
Kada je Eva onu znamenitu jabuku ponu-
dila Adamu, ove jeden falacek se zastavil
prvoga človeka vu požnaku. Adam je začr-
lenil i malo je falilo, da se nije zagutil, go-
voriti nije znal, samo tuliko je rekel Evi na
svoj požirak kazajućć:

— A tam. Znamenuje falat po breton-
skom jeziku.

Eva na hitrom ponudi njemu vodu i
veli: —

Ev! »pij!« —

Bretonci su sad iz van redno gizdavi
na to, da njihov jezik iz paradizuma izhaja.

Svojemu lastovitomu sinu zet.

Vu Parkersburgu 71-nu letu stari Mas-
sey Rikhard se oženil ove dane za ženu
si je vzel 16 let staru svojvu vnuuku, iliti
bolje rekućć svojevga sina pastorku pucu. Po
takvim načinom ovaj stari gospon lastovitoga
svojevga sina postal je zet, sebi vnuuk, žena

njegova pako svojemu testu moći je postala.
Jedno malo čudnovito je ovo dugovanje.

Sedemdeset jezer mestah za sedeti.

Vu Nevjorku jednu strahovito veliku
katoličansku crkvu, kojoj para spodobnoga
na celim svetu nema nakaniju sad podig-
nuti. Ovu crkvu konstantinopoljske Žofije
cirkve spodobnu podignuti hoćeju, koja
veksa bude od rimske Svetoga Petra cirkve.
Poljeg plana vu cirkvi do 70 jezer za se-
deti mest bude. Cirkve dužinu 500, širinu
do 400 stopah nakaniju zazidati najveksa
visokost pako do 450 stopah bude imala.
Ova cirkva bude četiri posebne ovatoriume
imala, kupulo pako od Svetoga Petra cirkve
vnogo veksu kaniju načiniti.

Velkih gospadh vadasije.

Grof Festetics Tasilo vu somogyberzen-
skim lovnim hataru novembra meseca zad-
nje dane obdržavali jesu: Hohelohe Oer-
ingen herceg, Grof Kevonhütter Rudolf, Ho-
henlohe Konrad herceg, Grof Esterhazy San-
dor, Grof Festetics Vilmos, ližni gosponin
Grof Festetics Taszilo i Grof Juraj sin nje-
gov. Vu prvim danu vu lankoči lovnim ko-
taru opalo je 1224 komadov, vu drugim
danu opalo 1177 komadov, vu tretjem danu
vu Rigoc zvanim lovnim kotaru 1773 ko-
madov, iliti vu ovih tri danah sve skupa
opalo je 4177 komadov divjačine, iz ovih
1005 komadov zajcov, 2663 komad fazonov,
464 kokoskih, ostale druge pako bile jesu
svakojačke druge zveri.

Kralja prikaz.

Talijanski kralj sad ne davna je na-
semu kralju za sönbranski zvernjak dve
divje koze prikazal, naš kralj pako za pov-
raček kak iz Beča nam javiju jedna lepe
za kočiju prikladne konje s remenjem skupa
talijansku kraljicu nadaril.

Faliba poročanstvo.

Falib glasoviti prorok za dojdučćeg leta
prve strani je na sledeći način kalendara
svojevga složil: Januar mesec se iz suhim
vremenom započće, kasnije deždjevno, a
nazad nje pako snežno vreme bude. Vu fe-
bruaru suho vreme bude tijam do zadnjega
bez snega. Vu marciju vnoho snega bude
k zadnjemu oštre zime imamo se nadjati

poviedal: »Jedan liepi bubrežnjak sa bubre-
gov godina oberkontrolora i krum-
pirovu salatu fino priredjenu.«

»Zapoviedaju kaj piti?« — zapita ga
tankim glasom »Piccolo«

»Jedan tertal sa syphonom!« — Tóth
se zdehne duboko te se nezadovoljno hiti
na svoj stolac. Baš mu se je pričelo duriti,
ovi večeri za večerom, poldnevi za poldne-
vom, svaki dan jednaki, nikada promiena.
Dvadeset godinah je već svojimi zubi kruh
jel, dvadeset godinah je vodil neprestani rat
sa kelneri i stanodavkami. — još samo 10
godina imogel bi obslužavati »jubilium«
trideset godišnjeg rata. To je sve prav, on je
u sebi priznal, da je bil jedno malo kritične
naravi, kak je to već š njegovom službom
bilo skopčano, točan i pedantan, ali ipak,
zar on za tolike novce, koliko je po ošteri-
jah potrošil, nije takaj mogel i zahtievati
više, nego li je izbilja dobil?

Dakako, da se je već dugo mogel bil
oženiti, ali iz početka nije hotel, a sad, —
mislil si je, — bi svaka više na to gledala,
da bude obskrbljena, a ne na njegovu osobu.
Pak onda bil je i u tom promatranju valjda
odviše kritičan, jer stum promišljanjem,

vaganjem, zatezanjem, su prolazile godine i
on je na jedan krat tu stal kakti četrdeset
godišnji mladi gospon.

Od nekoliko tjednih je više mislil na
ženitvu, kak još nikada. Gospa, pri kojoj je
bil na stanu, penzionirana udovica jednoga
majora, imala je kćer, koja je prije dvie go-
dine iz penzionata za officerske kćeri, domov
došla i devetnajstu godinu prekoračila. To
je bila ljubezna i umierena dievojka, kojoj
je lićece obuzelo lahkoom melankolijom još
liepše postajalo. Pak za čudo, uvijek mu je
po glavi vrtelo, da bi to nekaj neizmerno
ugodnoga moralo biti, kada bi čoviek ova-
kovo melankoličko lice trakom sreće mogel
razbistriti. Dakako, da je ta dievojka bila
sirota, jer joj otac, bivši officir, nikakovog
materom od njezine male penzije, a pošto
ta penzija za dvie nebi dosta bila, to je ona
k tomu doprinesla još ono, kaj bi falelo,
svojim dielom, koje se je rado plaćalo, pošto
se je ona u penzionatu naučila osobito liepo
žensku ručno dielo.

To je oberkontrolor dobro znal, ali i to
je znal, da makar je i sirota, ali je mlada!
Smiešno! — Mlada dievojka pak on

no, pak jeli je izbilja bil već tako
star? — Onak nehotice se je pri toj misli
poglednuo u zrcalo, koje mu je baš naproti
na stieni viselo. No, em je liepog elastičnog
stasa, a ono nekoliko siedih lasih se niti iz
pune plavokose brade nevide, — to je istina
na sliepocah su se već dobro videli
ali ima ljudih, koji su od njega puno mla-
dji a siedih lasih imadu više nego on.

Je, a kaj bu ako ga odbije? To bu za
njega sramota. Ona ga je ravnici uvijek vrlo
uljudno susretala, dapače kad joj je ne
davno iz galanterije donesel snopić cvietja
te joj ga na hodniku, gde se je š njom slu-
čajno sastal, predao, liepo mu se je zahva-
lila i zajedno ga tako ljubezno poglednula,
da je sav zmelen u svoju sobu došel. I
opet se je nedavno imal niekom dostojan-
stveniku pokloniti, pak kako je u »gali«
iz kuće išel, opazil je, da ga dievojka potajno
zalukava i za njim gleda.

Dok su mu sve te misli po moždjanjih
razkapale, donese kelner naručenu večeru,
a u čaši polag se je izkril medjimurec po-
miešan sa syphonom.

Tóth se prene iz svojih sanjarijah te
se povda potrebitomu, makar i prozatičkomu

Apriliš deždjoviti, majuš takaj. da pač vu ovim mesecu imamo se i povodja nadjati. Junius iz prvine s suhim i lepim vremenom se započne, nego na koncu desdja imamo se nadjati. Prvoga razreda kritički dani budu januara 13-ga februara 12-ga i marcusa 29 ga kada potemnenje sunca takaj bude, apriliša 12-ga majuša 26-ga i juniuša 25-ga.

Zdavanje vu oroslanskoj gajbi.

Vu Nevjorku zvanom Szent-Miklo š sta spomenka vredno zdavanje je bilo je ove dane. Društva ravnateljstvo svoje stvari pokazalo je na to odredjenom stanju i za vekšega glasa strani volju pet stotin dollarov prikaza odlučilo je za stran takovim mladencem, koji jbi svoje zdavanje vu oroslanskoj gajbi obdržavati pripravnj bili. Na taj bedasti poziv ipak se našel jeden par. Jeden zalubljeni i seguren mladi človek po imenu Horn Houri iz Danije mladoženja jedna. Berg terezija zvana iz nemškoga zaručnica. Nuter jesu bili stupili vu oroslansku gajbu i tam pred vnožina narodom jeden drugomu vekivečne vernosti prisegu pozili jesu. Znamenito, da zaručnica od prekorodnoga straha se mirno zadržavala, doklam je mladoženja s drhtajućimi vustmi odgovora daval na dana pitanja.

Koj svoju vuru vu šaludcu nosi.

Od ženskoga spola pevačice višekrat navadni jesu govoriti, da njihovog grlo istinska zlataruda je, nego ovo se još ipak nigdar zgodilo nije, da jedne pevačice bilo bi zlato vu njezinem žaludcu. Mand Lilian Beri poznata amerikanjska pevačica more se do ista hvaliti žnjim, da tak dragoga žaludca ima. Ova pevačica sad ne davna dobila je jednu zlatnu vuru vu ime prikaza, koja nije bila vekša od jednoga deset fillerov vrednoga peneza. Jednog večera pred doli leganjem vu rukah nju bila držala, nego drugi dan vu jutro kak guder nju iskala, nigdi nije mogla najti. Za kratko vreme zatim veliku bolest počuti vu žaludcu svojem. Doktor njoj je nekakovu medicinu prepisal, ali ona nikaj hasnila nije. Röntgen trakom previzitiral njoj je bolestnoga žaludca i onda je

bilo videti, da pevačici muke jedna zlatna vura zavdaje, koja se lepo nekam bilo skrila vu žaludcu. Pevačica niti pojema nema od toga, da s kakovim načinom mogla je vura ta zabluditi, nego moguće je, da vu snu mogla nju je pogutnuti. Sad k prilično pogibelnjoj operaciji mora se podrčiti, koja bude oslobodila njezinoga žaludca od neprecerane male vurice.

Izostavljena lamlija.

Od triuh izostavljenih stvarovah dobili smo zalostnoga glasa iz Magyarujfalu občine. Lassu Antal tamo stanujući gospodar ostavil je svoju ženu s dvojomi svojom malom decum skupa i živel je s jednom drugom ženom, koja je njega vu mrežu svoju dobila. Lassuva žena doklam su deca imala kaj jesti, je sve mirno podnašala, nego kad je već sve minulo, pošlje svoju mladu decu k njihovim otcu, da kruha prosiju od njega. Ova dvojca deca i otišli bili jesu, nego on pretira nje iz dvora. Minučij tjeđen sama žena ide k njemu, da prosi od njega kruha za stran svoje dece. Siromašku beležnu ženu njezin muž s onom žlostom peršonom dobro jesu zbili i vun hitili iz hiže. Žena od velike žalosti prodala je svojega zadnjega vanjkuš. Mleko si je kupila i vu nje otrova pomešala. Još on dan na večer odide svojega muža na novi stan i tamo skrivoma vu štalu se potegne, gde svojum decum skupa otrovljeno mleko popili su bili. Drugi dan vu jutro ženu s decum skupa mrtve su bili našli. Kad su občinari ovo zeznali, na tuliko bili se jesu pobunili, da su vdrli vu hižu i nakanili su puntavnu ženu s nevernim mužom skupa zatući nego ovim je sreća poslužila, da su mogli pobeći van iz sela, radi toga vendar zevsema pobunjeni ljudi najdnjenoga praznoga stana zevsema na nikaj deli jesu.

Morska strahota.

S divnom jakostjom kraljuvala je ove dane tak zvana bora iliti veliki viher na Adrianskom morju okolo Fiume. Ova strahovita bora vnogo nesreće zrokovala je ne samo na morju, nego i na suhoj zemlji ta-

uništivanju bubrežnjaka. Bože moj, njegove dosadanje misli, pak komad pečene teteline! Kakova je to razlika? Gde je on malo prije u tretjem nebu med angeli lebdil, a eto sad je na jedan krat svum silom iz visokih misliih opal ovde na fatal teteline.

Zalostno je gledal sada k toj tetelini na pridodanu krumpirovu šalatu. U jednoj staklenoj šalički, jedva malo večoj od solenke, ležali su pet do šest kotačićah krumpira polejani jednom žličom octa, na kojem su se opet svetile tri — četiri kaplje ulja, i to je koštalo 20 krajcara.

Jeli je danas bilo manje šalate kak navadno, ili je danas bil gospodin Tóth takove volje, jednom riečju, pogled na njegovu najdragšu jestvinu tak ga je uzrujal, da je pričel računati:

1/4 kilo krumpira	1 krajcar
Ocet	1/4
Ulje (najviše)	1

Ukupno . . . 2 1/4 krajcara

pak on sad mora za to dvadeset krajcara platiti, anda je ošterijaš samo pri tom imal 17 1/4 krajcara čistoga dobitka!

I sad se je zmislił na sve krumpirove šalate, koje je kroz godine po ošterijah jel i tako preko mierno preplati, te je došel do zaključka, da bi moral strašni osel biti, ako se tomu tolvajstvu nebi znal vugnuti.

Krumpirova šalata — njegova najmilija jestvina! Em ako bi se ja hotel po volji najjesti, bi moral cieloga imetka zajesti.

Bolje je konec strašni nego strah bez konca. Ta nesrećna krumpirova šalata obuzela je celo njegovo biće na tuliko, da se je on hip odlučil na najvratolomnije dielo, niti negledeć na to, jeli se bude s uspiehom ili bez uspieha svršilo. Puklo, kud puklo!

Drugi dan u jutro, kad se je u svoj ured odpravljaj, došla mu je baš na stengah njegovog stana gospodična Adela, kćerka njegove stanodavke, majorice, naproti, a on još od snočka radi krumpirove šalate sav uzrujan, pograbi sada priliku, te gospodičnu onak iz nebua zapita, jeli bi ona hotela mu do smrti krumpirovu šalatu kuhati. To jest, ne, jeli bi mu hotela zakonska žena biti.

Gospodična Adela ga pogleda pogledom, koj Totha u tretje nebo zdignul odgovori: »Je!»

Dogovori se njezinom materom u učinili ostalo. I on danas pije svojega fertala sa syphonom doma, jede velike porcije krumpirove šalate, a k tomu ima lepu i lubeznu ženku, kaj konačno takodjer nije najgorje.

Em. Kolley

kaj. Iz Maria Terezie zvane ladje, kak nam telegrafiraju jeden človek je vu morje opal, nego na sreću poljeg bivši mornari još za vreme njega van potegnuli jesu. Parobrodov vekša stran niti se ni ufala genuti. Parobrodi, železnice sve bilo je zakesnilo. Vu Trstu je takaj bila ta ista bura, koja se na više mil daleko razprestirala. K ovoj buri spodobno vre više let nepametuju. Po cestah se ni bilo moguće voziti. Na jednom slobodnom prostoru iz lokomotiva je iskra vu vagon opala, gde su onda vagoni počeli gorjeti. Kod gašenja ognja bura je jako otežila delo težakom.

Mikulaš.

Taj svetec je tak zvani dečinjij svetec. Pred Miklosovim danu na večer osobito po varaski jezero i jezero dece s tim, kradkom zaufanosljum lenespal, da kad se v jutro od počinka prebudiju vu oblokiah na lečene njihove cipele, dober Mikloš bude napunil iz cukorom, kolačij, jabukami imozbit iz nekuliko krajcari penezi takaj Kajli Mikloš je uvek dober. Rad ima malu dečicu, ako su i negda negda malo prevzetna takaj. Pak koji roditelji dopustili bi Miklošu to, da njihovo sladko zaufanost i njihovoga slaboga srčca želju s kakovim nepovoljnij darom nadelji, koj mladeži veselje pokvaril bi. Ovo je dakle takaj veseli dan, ali samo takova mala intrudukcija, koja preteče dečinjje veliko veselje, najmre božiča, kojta kajše je već nekako daleko.

Fiškala inoš.

Na kerepeši putu jedne oštarije ove dane po noći veselje veselje volji bili jesu dva mladi ljudi. Peneze su tak metali, kak pleve, a šampanier je pako tak bil tekel, kak da bi ga badava davali. Iz nenada samo na jedenput stupi k njim jeden redar, koj opazi a ovi dva mladići prekorodno trošuju. Na što i kaj su? pozivne nje Ovi dva mladići po dugim premislavanju na zadnje valuju, da gospodski inoši jesu, nego kak su k penezom došli od toga već nisu mogli odgovora dati. Na takov način došli jesu anda na nadkapitanski uted, gde se zeznalo da jeden se zove Barat Pal, dr. Nativr Vilmoš glavnog grada fiškala inoš, drugi pako Nemet Mihaly takajše inoš, nego sada bez ikakve službe. Natter fiškala Wertheim kassu su podežmal i žnje do osem jezer korun penez, i drugog dragocje njenoga blaga posvojili jesu. Vkradjeno blago su založili i s onimi penezi bez svake skrbi se jesu zabavljali. Kad su ove dva tolvaja previziterali, do četiri jezer korun našli jesu pri njih. Spomenka vredno delo ima vu tom, da fiškalk nit ni bil znal od porobljenosti redar ga bil pazljivo vćinil. Dva ove inoše su anda vu restu odegnali.

Od dvuh puc.

Iz Arada pišeju, da tame dve mlade puce silnim načinu odhitile su od sebe svoje življenje. Jedna je Berci Juliska Berci Janoša bivšega redarskoga činovnika puca, koja iz revolverom se strelila. Druga pako hajnal Iona aradskoga teatra pevačica, koja je luga popila, za nekuliko vur vu strahoviti muki je vumrla Obodvjuh puc ovoga čimenja bil je zrok zaljubljenost.

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF.

Legjobbajk saját nemükben a

MAGGI

élelmiszerek.

534 *—15

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.

Maggi ízesítésre
minden leves-, bouillon-, mártás-
s főzeléknek stb.
meglepően jó ízt kölcsönöz.
Néhány csöpp elegendő.
Úvegecskében 50 fillertől kezdve.

CONSUMMÉ-TOKOK

táplálóleves készítésére
1 tok egy adaggal 12 f.
1 " két " 20 "
Egyszerűen, forró víz
ráöntése állal, tehát
minden egyéb hozzáte-
tel nélkül, azonnal elő-
állítható.

FRANCZIA LEVESEK

kétadagos táblákban dbja 15 fillér
Erősös, könnyen
emészthető, egésze-
ges levesek, melyek
csupán víz hozzátevével
azonnal előállíthatók.
19 különféle fajtában

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám

Minden fűszer-, csemege-kereskedésben és drogueriában kapható.

Gabona árak. — Ciena žitka.

1 m.-máza.	1 m.-cent	kor fill.
Buza	Pšenica	14 00 —
Zab	Zob	11 70 —
Rozs	Hrč	11 00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	10 00 —
» » ó	» stara	13 40 —
Árpa	Ječmen	10 10 —
Fehér bab uj	Grah beli	18 00 —
Sárga » »	» žuti	14 60 —
Vegyes » »	» zrnčšan	14 10 —
Lenmag	Len	21 00 —
Bükköny	Grahorka	13 00 —

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Csáktornyan **Kossuth Lajos-utca** üz. **Vucsák Miksáné**-féle házban egy

fehérruha varrodát

nyitottam.

Minden e szakmába vágó munkát gyorsan, pontosan és jutányos áron készítek.

Magamat b. jóindulatába ajánlva maradok

Csáktornyan, 1902. decz. hóban

kiváló tisztelettel

Fried Ilona.

847 1—

Neumann Salamon sin Stefekov

se je preselil vu **Matijaševu hižu** na starim gruntu. — Tam bude magazine nadalje držal i svakovrstne **kože**: maršeče, telečje, kozine, ovčje, zajčeve, lisičje, tvorcove, zatim kosti, canjke, vojska i birsa kupuval.

738 7—11

Különlegességi tőzsde megnyitás.

Van szerencsénk Csáktornya város és vidéke közönségének b. tudomására adni, hogy üzlethelyiségünk mellett

Különlegességi tőzsdét

nyitottunk, melyben állandóan mindennemű dohány- szivar és szivarka különlegességek, valamint posta- és okmánybélyegek és váltóürlapok kaphatók.

Kiváló tisztelettel

TODOR R. kereskedése.

840 2—

Bárminemű

könyvkötészeti munkákat

elvéllal és gyorsan készít

Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkötészete

Csáktornyan.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Borgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 33 év óta meg-
bízható bedorzsos-lesdi alkalmaztatik
köszvényes, csúszás és megbélgetésnél.

Intés. súlyosabb panaszok miatt
legyünk és csakis eredeti anyagoket
dobozokba a „Borgony” védjeggyel
és a „Richter” czegjeggyel fogadjunk
ol. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k.
árban a legtöbb gyógyszerárban
kapható. Főraktár: Török
József gyógyszerész-nél
Budapesten.

Hlechter F. Ad. és tarsi,
címzetes kir. udvari szallitók
Rudolstadt.

791 11—35

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadójának hivatalában.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima veszők mélyen leaszíllított árákon. Oltványok ezre go-100 forint. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajlisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Óriás töviső, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nem hogy ember, de semmiféle állat, még az apróbb nyulak sem hatolhatnak át, úgy, hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítélet és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett színes fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Dícszemetek.

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: Érmelléki Eladó Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid. 819 7-20

Törv. bejegyzett

védjegy.

Világhírű orosz karavántea

Popoff K. és C. testvérektől Moszkvában.

(Több udvar szállítói.)

Legfinomabb minőség.

Eredeti csomagokban kapható

Gránertestvéreknél Csáktornyan

valamint a monarchia minden elsöranqu füszer és csemegeüzletében.

842 3-10

Az iskola-utca 132 sz. hazban

Ház eladás.

egy

butorozott szoba

Csáktornyan mezö-utca 48. szám alatti ház szabad kézböl azonnal eladó.

azonnal kiadó.

Bövebbet a kidóhivatalban.

849
1-3

Meghívó.

A Csáktornya-vidéki takarékpénztár részvénytársaság

1903. január 8-án délután 3 órakor tartja meg intézeti helyiségében

VII. évi rendes közgyűlést

az alanti tárgysorozattal, a melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Megnyitó.
2. Két részvényes megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
3. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletévről.
4. Az 1902 évi számadások megvizsgálása; a mérleg megállapítása; a nyereség felosztása.
5. Cvetkovics igazgató indítványa a részvénytőkének 300000 (Háromszázezer) koronára leendő felemelése s a tartaléktőkének a részvényesek között való arányos felosztása iránt.
6. Esetleges indítványok.

Kell Csáktornyan, 1902. december 6-án.

Az igazgatóság.

48. §. A tanácskozási és szavazási jogot a közgyűlésen minden részvényes személyesen gyakorolhatja, de ezen jog gyakorolhatására megkivántatik, hogy a részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye a közgyűlés előtt legalább négy hét óta a társaság könyveiben az ő nevére legyen beírva és végre, hogy az szintén a közgyűlést 3 nappal megelőzőleg az intézet pénztárába letétesse.

A választási jog azonban nem csak személyesen, hanem a távollévők által is gyakorolható, t. i. a meg nem jelenhető részvényes egy másik részvényest szavazatának gyakorlására különösen felhatalmazhat, azonban szintén szükséges, hogy az ily megbízás által szavazó részvényes legalább 20 éves legyen és részvénye 4 héttel a közgyűlés előtt a társaság könyveiben az ő nevére beírva találtassék.

Meghatalmazások csak részvényesek nevére állíthatók ki.